

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **M.**, so sídlom: **W.**, zast. advokátom JUDr. P., so sídlom: N. proti žalovanému: **Ing. P. (pôvodne Ing. P.), bytom: U.**, zast. advokátom JUDr. P., so sídlom: D., o zaplatenie 34 148,44 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 28Cb/2/2009, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 29. mája 2012, č. k. 2 Cob/63/2011-510, právoplatný 26. júna 2012, t a k t o

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 29. mája 2012, č. k. 2Cob/63/2011-510 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava III ako súd prvého stupňa rozsudkom zo dňa 21. 10. 2010, č. k. 28Cb 2/2009-376 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 34 148,44 eur so 14 % - ným úrokom z omeškania ročne od 01. 04. 2005 do zaplatenia, to všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Súčasne rozhodol o povinnosti žalovaného nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 % na účet jeho právneho zástupcu, ktorých výška bude vyčíslená samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Z vykonaného dokazovania mal prvostupňový súd za jednoznačne preukázané, že žalovaný v dňoch 04. 04. 2003 až 04. 08. 2003 ako jeden z konateľov spoločnosti M. vybral z účtu menovanej spoločnosti, vedený v H., a. s., sumu 24 690,- eur a dňa 22. 10. 2003 ďalšiu sumu 49,50 eur. Celkový výber predstavoval spolu 24 739,50 eur, čo po prepočte

podľa kurzu vyhláseného Národnou bankou Slovenska predstavovalo sumu 1 028 756,- Sk. Uvedená čiastka po prepočítaní konverzným kurzom predstavuje výbery v celkovej výške 34 148,44 eur. Za nespornú mal súd aj tú skutočnosť, že žalovaný použil uvedené finančné prostriedky na chod a prevádzku spoločnosti M., s. r. o., ktorá bola personálne a majetkovo prepojená so spoločnosťou žalobcu. Úlohou súdu bolo posúdiť, či žalovaný takýmto spôsobom postupoval na základe dohody uzatvorenej s druhým konateľom žalobcu Mgr. P., a to za účelom preklenutia strát spoločnosti M., s. r. o. v dôsledku zavedeného systému fakturácie medzi spoločnosťami.

Dohoda o možnosti použitia finančných prostriedkov vybraných z účtu spoločnosti žalobcu za účelom „krátkodobej finančnej výpomoci“ pre spoločnosť M., s. r. o. v konaní preukázaná nebola, konateľ žalobcu Mgr. P. akúkoľvek dohodu v tomto smere poprel. Tým, že žalovaný súhlas druhého spoločníka a vtedajšieho konateľa Mgr. P. s účelom použitia peňazí na preklopenie strát v spoločnosti M., s. r. o. nepreukázal, neuniesol v konaní dôkazné bremeno. V konaní síce nebolo sporné, že všetku činnosť vyplývajúcu zo zákaziek klientov adresovaných spoločnosti žalobcu uskutočňovali zamestnanci spoločnosti M., s. r. o., ktorí následne vystavili faktúru žalobcovi, avšak uvedený fakturačný systém, ktorý fungoval na základe dohody spoločníkov žalobcu, neodôvodňuje výber finančných prostriedkov z účtu žalobcu a ich použitie pre spoločnosť M., s. r. o. Žalovaný ako vtedajší konateľ M. bol oprávnený s finančnými prostriedkami tejto spoločnosti disponovať, avšak tieto bol povinný použiť výlučne pre potreby žalobcu, teda v prospech spoločnosti, pre ktorú vykonával funkciu štatutárneho orgánu. Jeho povinnosťou bolo všetky výdavky riadne zaúčtovať a zdokladovať žalobcovi, čo však neurobil. Spoločnosti M. a M., s. r. o., ktoré nepochybne boli majetkovo a personálne prepojené, boli dve rozdielne spoločnosti s oddeleným účtovníctvom. Žalovaný bol teda povinný finančné prostriedky, ktoré vybral z účtu spoločnosti žalobcu, použiť v prospech tejto spoločnosti, resp. preukázať, že ich použitie v prospech inej spoločnosti bolo v súlade so spoločným rozhodnutím spoločníkov, ktorými v tom čase boli Mgr. P. a Ing. P.. Takúto skutočnosť však žalovaný súdu nepreukázal.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na § 135a ods. 1 a ods. 2 Obchodného zákonníka (ďalej len ObchZ) a § 153a ods. 3 ObchZ (*správne malo znieť § 135a ods. 3*) a zdôraznil, že Obchodný zákonník z objektívneho hľadiska vyžaduje pri výkone pôsobnosti konateľa predpoklad profesionality, ktorý je v zákone vyjadrený pojmom odborná starostlivosť. Ďalšou požiadavkou na výkon funkcie konateľa je, aby

konateľ vykonával svoju pôsobnosť v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých spoločníkov. Pri výkone svojej pôsobnosti konatelia zodpovedajú za škodu, ktorú spôsobili spoločnosti tým, že porušili svoje povinnosti, pričom porušenie sa môže týkať povinností uložených zákonom, spoločenskou zmluvou, stanovami alebo rozhodnutím valného zhromaždenia.

Prvostupňový súd ďalej poukázal na § 261 ods. 3 písm. a/ ObchZ, ktorý má zásadný význam pri posudzovaní zodpovednosti konateľa za škodu a podľa ktorého vzťah medzi konateľom a spoločnosťou je vždy obchodno-záväzkovým vzťahom. Vzhľadom na charakter vzťahu konateľa a spoločnosti ako absolútneho obchodno-záväzkového vzťahu, sa zodpovednosť konateľa za škodu riadi ustanoveniami Obchodného zákonníka. Z aplikácie Obchodného zákonníka na zodpovednostný režim konateľov za vzniknutú škodu potom vyplýva objektívna zodpovednosť konateľa za spôsobenú škodu spoločnosti, pričom zodpovednosť za škodu konateľa sa posudzuje bez ohľadu na jeho zavinenie. Na vznik zodpovednosti konateľa za škodu sa v zmysle § 373 a nasl. ObchZ vyžaduje splnenie troch základných predpokladov, ktorými sú: 1. vznik škody, 2. porušenie povinnosti a 3. príčinná súvislosť medzi porušením povinnosti a vznikom škody.

V prejednávanom spore bolo preukázané, že spoločnosti žalobcu vznikla škoda vo výške 34 148,44 eur, ktorá suma je súčtom výberov peňažných prostriedkov z účtu žalobcu vtedajším konateľom P. bez toho, aby súdu vedel preukázať oprávnenosť ich použitia v prospech spoločnosti M., s. r. o. Žalovaný takýmto konaním porušil svoje povinnosti vyplývajúce zo zákona, predovšetkým povinnosť vykonávať svoju pôsobnosť v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov, keďže záujmom žalobcu nemohlo byť odčerpanie jeho finančných prostriedkov v prospech inej spoločnosti, hoci aj personálne prepojenej. Medzi konaním žalovaného a vznikom škody je teda príčinná súvislosť. Súd pri tomto svojom konštatovaní vychádzal z nepublikovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 MObdoV 9/2006, v zmysle ktorého právne úkony, ako aj ďalšia činnosť mandátára (konateľa) vykonaná v rozpore so záujmami mandanta (obchodnej spoločnosti) má za následok zodpovednosť mandátára za škodu. Prvostupňový súd poukázal tiež na to, že jednotlivé výbery boli uskutočnené v období, kedy si žalovaný obnovil svoje živnostenské oprávnenie a začal podnikat' pod obchodným menom Ing. P. - P. s predmetom činnosti totožným s predmetom činnosti žalobcu. Taktiež v tomto období Ing. P. oznámil

svojím zamestnancom, že s Mgr. P. si rozdelili spoločnosti tak, že P. si ponechá M. a žalovaný M., s. r. o. s tým, že on si zároveň založí novú firmu, ktorá sa bude zaoberať výlučne nadrozmernou prepravou. V dôsledku tejto skutočnosti väčšina zamestnancov, vrátane svedkyne A., rozviazala v spoločnosti M., s. r. o. pracovný pomer a prešla do spoločnosti Ing. P. - P.. Uvedené skutočnosti mal súd za preukázané jednak z výpovede svedkyne A. ako aj z dokladov, ktoré menovaná svedkyňa založila do spisu, konkrétne z Pracovnej zmluvy uzatvorenej medzi ňou a spoločnosťou M., s. r. o. ako zamestnávateľom, Dohody o skončení pracovného pomeru ku dňu 31. 08. 2003 a Pracovnej zmluvy uzatvorenej medzi ňou a Ing. P. - P. ako zamestnávateľom zo dňa 01. 09. 2003. Súd prvého stupňa považoval za nepravdepodobné, že v období, kedy sa Mgr. P. a Ing. P. dohodli na rozdelení spoločnosti, by Mgr. P. ako jeden zo spoločníkov M. a budúci výlučný spoločník tejto spoločnosti, súhlasil s odčerpaním finančných prostriedkov pre účely spoločnosti M., s. r. o., ktorej jediným spoločníkom a konateľom sa stal žalovaný.

Súd ďalej uviedol, že konateľ nezodpovedá za škodu, ak preukáže, že postupoval pri svojej pôsobnosti s odbornou starostlivosťou a v dobrej viere, že koná v záujme spoločnosti. Musí preto preukázať, že postupoval s takou odbornou starostlivosťou, ktorú je možné všeobecne požadovať pri konkrétnom konaní konateľa na daný druh konania alebo rozhodnutia. Zároveň musí byť splnená aj ďalšia požiadavka, a to postup konateľa v dobrej viere, že koná v záujme spoločnosti. Súd vyhodnotil, že žalovaný ako vtedajší konateľ žalobcu pri výberoch finančných prostriedkov z účtu žalobcu v období od 04. 04. 2003 do 04. 08. 2003, kedy tieto prostriedky použil v prospech spoločnosti M., s. r. o., nepostupoval s odbornou starostlivosťou a svojím konaním spôsobil žalobcovi škodu vo výške 1 026 777,58 Sk (34 082,77 eur).

K výberu čiastky 49,50 eur uskutočnenému žalovaným dňa 22. 10. 2003 súd uviedol, že tento výber žalovaný realizoval v čase, kedy už nebol konateľom žalobcu, pretože dňa 18. 09. 2003 bol zo svojej funkcie odvolaný. Je síce pravdou, že do nemeckého obchodného registra bola táto skutočnosť zapísaná až dňa 29. 10. 2003, avšak uvedený zápis má len deklaratórny charakter. Predmetný výber súd prvého stupňa neposudzoval podľa § 135a ObchZ, ale podľa ustanovení § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalovaný v tejto súvislosti nepoprel, že dňa 22. 10. 2003 zrušil účet žalobcu a zostatkovú sumu z účtu vo výške 49,50 eur obdržal. Nepodarilo sa mu však preukázať, že uvedenú sumu odovzdal Mgr. P.,

z dôvodu ktorého neunesol dôkazné bremeno, a preto je povinný vydať bezdôvodné obohatenie tomu, na úkor koho sa obohatil, teda žalobcovi.

Na základe uvedeného, keďže súd mal nárok žalobcu riadne preukázaný, žalobe v časti istiny v plnom rozsahu vyhovel. Rovnako mal súd za nepochybné, že žalovaný sa so zaplatením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania, preto s poukazom na § 365 veta prvá ObchZ a § 369 ods. 1 ObchZ, vyhovel žalobe aj v časti žalobcom uplatneného nároku na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 14 % ročne od 01. 04. 2005 do zaplatenia. K začiatku doby omeškania, ktorú žalobca ustálil dňom 01. 04. 2005, súd uviedol, že výzvy na zdokladovanie výberov, resp. na vrátenie dlžnej sumy, boli žalovanému doručené v marci 2005, pričom požiadavka na vrátenie dlhu vyplývala aj z písomného dôkazu, ktorým je návrh na mimosúdnu dohodu - vyjadrenie (č. l. 325).

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 151 ods. 7 O. s. p. a úspešnému žalobcovi priznal právo na ich náhradu v rozsahu 100 % s tým, že o ich výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

Na odvolanie žalovaného, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací rozsudkom zo dňa 29. 05. 2012, č. k. 2 Cob/63/2011-510 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, ods. 2 O. s. p. potvrdil, stotožňujúc sa s jeho právnym posúdením veci, ako aj vyhodnotením dôkazov v predmetnej veci.

Z vykonaného dokazovania mal odvolací súd za nesporné, že v relevantnom období finančné prostriedky z účtu žalobcu vyberal sám žalovaný, tieto nikdy riadne nezúčtoval, nepreukázal, že s nimi nakladal po predchádzajúcom súhlase druhého spoločníka Mgr. P., bol si vedomý, že obe spoločnosti majú osobitné účtovníctvo a napriek tomu, že sa stal neskôr jediným konateľom spoločnosti M., s. r. o., finančné prostriedky žalobcu, ktoré mal použiť ako finančnú výpomoc na krytie strát spoločnosti M., s. r. o., nikdy žalobcovi nevrátil. Na základe uvedeného mal odvolací súd za irelevantné skúmanie prvotných dokladov týkajúcich sa účtovníctva spoločnosti M., s. r. o., ako aj skúmanie toho, či došlo k pochybeniu záverov účtovníckej spoločnosti G.. Výber finančných prostriedkov žalovaný nemohol spochybniť. Takéto správanie žalovaného vyhodnotil odvolací súd v rozpore s ust. § 135a ods. 1 ObchZ, pričom nevzhladol dôvod na postup podľa § 135a ods. 3 ObchZ, zakotvujúci tzv. liberačný dôvod, pretože žalovaný v tomto smere neunesol dôkazné bremeno. Vo vzťahu k

námietke, že súdom prvého stupňa bola priznaná vyššia suma, než ako boli preukázané výbery žalovaného v relevantnom období, odvolací súd uviedol, že súd prvého stupňa svoje rozhodnutie riadne zdôvodnil zmenou meny v SR na Euro a kurzovými prepočtami. S týmto odôvodnením sa odvolací súd stotožnil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. podľa úspechu účastníkov v konaní a úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v sume 2 396,16 eur.

Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 26. 06. 2012.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný (č. 1. 528 - 536), ktorý prípustnosť dovolania odôvodnil tvrdením, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p., konkrétne k vade podľa písm. f/ (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom). Dôvodnosť dovolania odôvodnil žalovaný (ďalej tiež ako dovolateľ) ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. (v konaní došlo k vade podľa ust. § 237 písm. f/), § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. (konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci) a § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. (rozhodnutie súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci).

Dovolateľ odvolaciemu súdu vytkol, že v napadnutom rozhodnutí sa k jednotlivým skutkovým a právnym skutočnostiam prípadu vyjadril iba formálne a vôbec sa nezaoberal súdnymi rozhodnutiami predloženými jeho právnym zástupcom, rovnako ako ani písomnými vyjadreniami samotného žalovaného, resp. jeho právneho zástupcu a súvisiacimi listinnými dôkazmi predloženými počas odvolacieho konania, ako aj konania pred súdom prvého stupňa. Žalovaný osobitne zdôraznil, že vo svojom odvolaní sa podrobne vyjadril k všetkým záverom prvostupňového rozhodnutia, pričom ku každému z nich namietal jeho pochybenia týkajúce sa zistenia skutkového stavu veci, resp. jej právneho posúdenia či iné procesné pochybenia.

V súvislosti s napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu žalovaný zdôraznil nesúlad jeho písomne vypracovaného odôvodnenia s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len ÚS SR) týkajúcej sa odôvodnení rozhodnutí všeobecných súdov. Poukázal na závery vyplývajúce z nálezů ÚS SR zo dňa 21. 10. 2010, sp. zn. I. ÚS 126/2010,

nerespektovanie ktorých má podľa ďalšieho nálezu ÚS SR zo dňa 11. 11. 2010, sp. zn. I. ÚS 118/2010 za následok, že napadnutý rozsudok je nevyhnutné považovať za arbitrárny a svojvoľný, priamo zasahujúci do základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na súdnu ochranu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Tým, že odvolací súd vo svojom rozsudku len zopakoval závery prvostupňového súdu, ktoré nedoplnil vôbec, alebo len formálne bez hlbšieho posúdenia žalovaným namietaných skutočností a súdnych rozhodnutí, spôsobil, že je jeho rozhodnutie nepresvedčivé, ktoré navyiac neobsahuje ani riadne vyhodnotenie dôkazov predložených, resp. navrhovaných žalovaným.

Žalovaný ďalej upozornil na pochybenie prvostupňového súdu, ktorý sa v rámci prvostupňového konania vôbec nevysporiadal s jeho námietkou týkajúcou sa právomoci nemeckých súdov, podanej žalovaným v jeho písomnom vyjadrení zo dňa 26. 04. 2007. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie v danom smere nijako neodôvodnil a tento nedostatok neodstránil ani súd odvolací.

V ďalšej časti svojho dovolania sa žalovaný vyjadril k právu na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces, ako aj základné zásady civilného procesu zakotvené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Poukázal na nález ÚS SR zo dňa 19. 06. 2008, sp. zn. I. ÚS 243/07 a vo veci konajúcim súdom - tak prvostupňovému, ako aj odvolaciemu súdu vytkol, že pri odôvodňovaní svojich rozhodnutí nerešpektovali § 157 ods. 2 O. s. p., pretože riadne nevysvetlili, prečo považovali za potrebné oboznámiť sa a posúdiť iba určité dôkazy predložené žalobcom a nie aj tie, ktoré predložil žalovaný v rámci prvostupňového konania. Prvostupňový súd sa detailne venoval len listinným dôkazom predloženým v neprospech žalovaného, ktorými následne aj odôvodnil údajný vznik nároku žalobcu na náhradu škody. Uvedené nedostatky prvostupňového rozhodnutia neodstránil ani súd odvolací, ktorý sa v konaní o odvolaní mal zaoberať buď všetkými predloženými dôkazmi a dokazovanie podľa ust. § 213 O. s. p. zopakovať, alebo mal aspoň zdôvodniť, prečo nepovažoval viaceré listinné dôkazy predložené žalovaným za podstatné.

Na základe vyššie uvedených tvrdení má žalovaný za to, že takýmto postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť pred ním konať, v dôsledku ktorej skutočnosti je daný dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. f/ O. s. p.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. žalovaný poukazuje na nález ÚS SR zo dňa 19. 01. 2012, sp. zn. III. ÚS 486/2011 opätovne namietol porušenie povinnosti odvolacieho súdu na riadne odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. Odvolaciemu súdu vytkol, že nedostatočne zdôvodnil, čo ho viedlo k prijatiu záverov uvedených vo svojom rozhodnutí, ktoré sú podľa jeho názoru v príkrom rozpore so skutkovými zisteniami vyplývajúcimi z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa. Poukázaním na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 01. 09. 2007, sp. zn. 2 Cdo 170/2005, žalovaný odvolaciemu súdu vytkol aj porušenie zásady „rovnosti zbraní“, pretože sa vo svojom rozhodnutí zameril len na argumenty žalobcu, kým vyjadreniam a argumentom žalovaného sa vôbec nevenoval a tento svoj postup ani nijako nezdôvodnil.

V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. (nesprávne právne posúdenie vecí) dovolateľ odvolaciemu súdu vytkol, že sa náležite nezaoberal predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu žalovaného voči žalobcovi a spolu so súdom prvého stupňa nesprávne posúdil splnenie podmienok v zmysle § 135a ods. 3 ObchZ na liberáciu zodpovednosti za náhradu škody voči žalovanému ako bývalému konateľovi spoločnosti M..

Na základe vyššie uvedených tvrdení žalovaný dovolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že žalobu v napadnutej časti zamietne, alternatívne aby rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Súčasne navrhol, aby dovolací súd rozhodol o odklade vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia, argumentujúc ustanovením § 61 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

K dovolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý v zmysle § 243b ods. 1 O. s. p. navrhol dovolanie zamietnuť. Súčasne si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania vo výške 1 201,34 eur za dva úkony právnej služby.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1, veta druhá O. s. p.), najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.) alebo rozsudok odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a ods. 4 (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

Dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu znaky vyššie uvedených rozhodnutí nemá. V prejednávanej veci odvolací súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava III ako súdu prvého stupňa, pričom však vo výrokovej časti prípustnosť dovolania nevyslovil. Rovnako nejde o potvrdenie takého rozsudku prvostupňového súdu, ktorým by súd prvého stupňa vo svojom výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a ods. 4 O. s. p., vzhľadom na ktorú skutočnosť je nepochybné, že dovolanie žalovaného v zmysle ustanovení § 238 ods. 1 až ods. 3 O. s. p. prípustné nie je.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O. s. p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník konania namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania, smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O. s. p., ale zaoberal sa aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu

(rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd, vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia, majúcich za následok tzv. zmätočnosť rozhodnutia. Ak je totiž konanie postihnuté niektorou z väd v zmysle § 237 písm. a/ až g/ O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O. s. p. vylúčené.

Dovolateľ vo svojom dovolaní namietol vadu konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., v zmysle ktorého dovolanie je prípustné, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“ zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení nedefinuje ani nešpecifikuje. Pod odňatím možnosti konať pred súdom je preto potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi znemožnila realizácia tých jeho procesných práv, ktoré sú mu Občianskym súdnym poriadkom priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

K odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom malo podľa jeho názoru dôjsť tým, že odvolací súd v rozpore s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. riadne neodôvodnil svoje rozhodnutie.

Právo na odôvodnenie rozhodnutia je súčasťou práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p., pričom táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O. s. p.). Toto právo bezpochyby neznamená povinnosť súdu zaoberať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia všetkými skutočnosťami tvrdenými účastníkmi konania, musí však spĺňať limity zákonného rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. a účastníkovi musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky vznesené účastníkmi v priebehu konania.

Dovolateľ vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu namieta, že odvolací súd sa v ňom vôbec nevenoval argumentom, ktoré vzniesol ešte počas prvostupňového konania a ani neprihliadol na ním predložené listinné dôkazy. Vytkol mu formálnosť a nepresvedčivosť odôvodnenia jeho rozsudku, majúcu za následok jeho nepreskúmateľnosť. Túto vzhliadol vo vzťahu k svojej námietke týkajúcej sa právomoci nemeckých súdov v predmetnej veci, ktorá zostala nezodpovedná tak prvostupňovým, ako aj odvolacím súdom. Odvolaciemu súdu tiež vytkol, že sa nevysporiadal s jeho dôkazom navrhnutým v konaní pred prvostupňovým súdom, týkajúcim sa účtovných dokladov žalobcu vypracovaných nemeckou účtovníckou spoločnosťou G.J. (ďalej len G.), ani nezaujal stanovisko k rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 20. 06. 2007, sp. zn. 1 Cob/30/2007 a rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. 11. 2007, sp. zn. 3 Cob/149/2007, ktoré v konaní predložil.

Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom konania je nárok žalobcu uplatnený žalobou zo dňa 11. 08. 2005, doručenou pôvodne Krajskému súdu v Bratislave dňa 15. 08. 2005 (č. l. 1) a Okresnému súdu Bratislava III postúpenou dňa 03. 10. 2005 (č. l. 33), v spojení s úpravami žaloby zo dňa 11. 12. 2005 a 04. 03. 2010 (č. l. 43 a 283), ktorých zmenu súd pripustil uznesením na pojednávaní dňa 06. 05. 2010 (č. l. 327). Žalobca sa od žalovaného domáha zaplata 34 148,447 eur spolu so 14 % - ným ročným úrokom z omeškania z uvedenej sumy od 01. 04. 2005 až do zaplata z titulu nevrátenia finančných prostriedkov vybraných žalovaným ako bývalým konateľom žalobcu z účtu spoločnosti žalobcu v období od 04. 04. 2003 do 22. 10. 2003.

Okresný súd Bratislava III ako súd prvého stupňa žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovel, a to rozsudkom zo dňa 21. 10. 2010, č. k. 28Cb 2/2009-376, potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Bratislave ako súdu odvolacieho zo dňa 29. 05. 2012, č. k. 2 Cob/63/2011-510.

Po oboznámení sa s vo veci vydanými rozhodnutiami, ako aj konaním, ktoré ich vydaniu predchádzalo, je nutné súhlasiť s dovolateľom, že dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zákonnej požiadavke riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia nezodpovedá. Predovšetkým súd prvého stupňa, ale ani súd odvolací sa nevysporiadali s jeho námietkou týkajúcou sa právomoci nemeckých súdov konať vo veci, vznesenou ešte v jeho písomnom podaní zo dňa 26. 04. 2007 označenom ako „Vyjadrenie k návrhu na začatie

konania“ (č. l. 111), predloženom na pojednávaní súdu prvého stupňa dňa 03. 05. 2007 (zápisnica o pojednávaní na č. l. 114 - 115).

Podľa § 103 O. s. p., kedykoľvek za konania súd prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania). Ide o procesné podmienky, bez splnenia ktorých nemôže súd vo veci konať a rozhodnúť o veci samej. Z obsahu spisu je zrejmé, že súd prvého stupňa o otázke právomoci rozhodol uznesením zo dňa 31. 12. 2007, č. k. 28Cb/93/2005-146, a to tak, že právomoc na prejednanie a rozhodnutie veci má Okresný súd Bratislava III. Vyplývajú z úpravy na č. l. 146 však toto uznesenie nebolo účastníkom expedované, ale spis bol prísom zo dňa 31. 01. 2008 (č. l. 147) zaslaný Okresnému súdu Pezinok vzhľadom na prechod výkonu súdництва z Okresného súdu Bratislava III na Okresný súd Pezinok od 01. 01. 2007. Avšak ani po tom, ako bola prejednávaná vec uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17. 12. 2008, č. k. 3Ncb/25-2008-165 prikázaná na prejednanie a rozhodnutie opäť Okresnému súdu Bratislava III z dôvodu vylúčenia sudcov Okresného súdu Pezinok z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci na tamojšom súde, nebolo vyššie označené uznesenie týkajúce sa otázky právomoci súdu účastníkom konania expedované, ale bez ďalšieho bolo nariadené pojednávanie vo veci na deň 12. 10. 2009. K predmetnej otázke sa vo veci konajúci súd nevyjadril ani v odôvodnení svojho rozhodnutia a tento nedostatok neodstránil ani súd odvolací v napadnutom rozhodnutí. Podľa názoru dovolacieho súdu ide o taký nedostatok odôvodnenia súdneho rozhodnutia, ktorý v tomto smere zakladá jeho nepreskúmateľnosť, nakoľko ani súdu dovolaciemu nie je zrejmé, z akého dôvodu nebolo uznesenie s rozhodnutím o právomoci Okresného súdu Bratislava III účastníkom zaslané.

Žalovaný v ďalšom namietol nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku vo vzťahu k otázke výberov finančných prostriedkov z účtu žalobcu žalovaným. Uviedol, že prvostupňovému súdu vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 27. 09. 2010 (č. l. 367 - 372) navrhol, aby zaviazal žalobcu na predloženie účtovných dokladov vypracovaných nemeckou účtovníckou spoločnosťou G., na základe ktorých bola vypracovaná účtovná závierka za rok 2004. O uvedené žalovaný žiadal z dôvodu, že sám účtovnými dokladmi žalobcu nedisponoval, ale ich mal k dispozícii samotný žalobca, ktorý túto skutočnosť aj potvrdil svojou výpoveďou na pojednávaní súdu prvého stupňa dňa 06. 05. 2010 (výpoveď štatutárneho zástupcu Mgr. P. na č. l. 328 spisu). Predmetnými dokladmi žalovaný mienil poukázať na vzájomný rozpor účtovných dokladov vypracovaných menovanou nemeckou

spoločnosťou a predložených žalobcom a neskoršími jeho výrokmi a dôkazmi predloženými žalovaným. Prvostupňový súd uvedený dôkaz, resp. ďalšie dôkazy navrhnuté žalovaným, ktorými spochybňoval správnosť účtovníctva žalobcu, nevykonal, ani neodôvodnil, prečo sa tak nestalo. Rovnako sa s otázkou nevykonania dôkazov navrhnutých žalovaným spochybňujúcich, že k vzniku škody žalobcu došlo jeho konaním, nevysporiadal ani súd odvolací, ktorý skúmanie prvotných dokladov týkajúcich sa účtovníctva spoločnosti M., s. r. o., ako aj skúmanie toho, či došlo k pochybeniu záverov účtovníckej spoločnosti G., vyhodnotil za irelevantné.

Dovolateľ odvolaciemu súdu tiež vytkol, že neposkytol žiadne vysvetlenie, prečo sa nezaoberal právnymi názormi vyslovenými v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 20. 06. 2007, sp. zn. 1 Cob/30/2007 a rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. 11. 2007, sp. zn. 3 Cob/149/2007, rovnako prečo neprihliadol na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 19. 02. 2009, sp. zn. 1 Obo 16/2008, týkajúce sa obdobnej situácie ako v prejednávanej veci. Tieto dovolateľ predložil v rámci odvolacieho konania ako prílohy k písomnému podaniu zo dňa 22. 05. 2012 (č. l. 472 - 478 a č. l. 499 - 501).

V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že samotné nevykonanie účastníkom navrhovaných dôkazov nemožno kvalifikovať ako odňatie práva konať pred súdom („...Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. ...“ - § 120 ods. 1, veta druhá O. s. p.). O takýto postup by išlo, ak by súd svojím procesným postupom odňal účastníkovi možnosť navrhnúť vykonanie dôkazov. Pokiaľ však účastník konania dôkazy navrhne a súd ich nevykoná, je súd povinný v odôvodnení svojho rozhodnutia uviesť, prečo navrhnuté dôkazy nevykonal (§ 157 ods. 2, veta prvá O. s. p.). Ak tomu tak nie je, je jeho odôvodnenie nepreskúmateľné, v dôsledku ktorej skutočnosti je naplnený dovolací dôvod podľa § 237 písm. f/ O. s. p. Na margo uvedeného dovolací súd opakovane zdôrazňuje, že sa nevyžaduje, aby na každý argument účastníka (vrátane takého, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný), bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ale ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (R. c. Š., G. c. G.).

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. (tzv. relatívny dovolací dôvod) dovolací súd uvádza, že síce naň prihliada z úradnej povinnosti, avšak samotná existencia tzv. inej vady konania na založenie prípustnosti dovolania nepostačuje.

Spôsobilým dovolacím dôvodom je len vtedy, ak sú splnené podmienky prípustnosti dovolania vymedzené v § 238 O. s. p. V súvislosti s uvedeným dovolacím dôvodom považuje dovolací súd za potrebné vyjadriť sa k písomnému podaniu žalobcu zo dňa 04. 12. 2012 (Vyjadrenie k dovolaniu na č. l. 620 – 629), v ktorom zastal názor, že nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia nie je vadou konania podľa § 2337 písm. f/ O. s. p., ale zakladá tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., poukazujúc pritom na rozsiahlu judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. S uvedeným názorom nemožno súhlasiť a i keď v tejto otázke súdna prax nie je jednotná, má dovolací súd za to, že nepreskúmateľnosť súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivý súdny proces, ktoré napĺňa znaky odňatia možnosti konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O. s. p. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu v konkrétnej veci. Porušením tohto práva účastníka konania na strane jednej a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania okrem toho, že sa mu odopiera právo dozvedieť sa o príčinách, pre ktoré súd rozhodol tak ako rozhodol, odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci prípadného využitia opravných prostriedkov (či už riadnych alebo mimoriadnych), a teda sa mu odníma možnosť konať pred súdom.

Pokiaľ žalovaný namieta, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, je potrebné uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) je síce prípustným dovolacím dôvodom, samo osebe však prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania (§ 238 O. s. p.), nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia. V prejednáwanej veci by uvedený dovolací dôvod bolo možné úspešne použiť len vtedy, ak by prípustnosť dovolania vyplývala z § 238 ods. 3 O. s. p., v posudzovanom prípade však odvolací súd vo výroku svojho rozsudku prípustnosť dovolania nevyslovil.

Na základe uvedených skutočností je zrejmé, že odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí s dôvodmi odvolania žalovaného podaného proti prvostupňovému rozsudku náležite nevysporiadal. Dovolací súd preto podľa § 243b ods. 2 veta prvá, § 243b ods. 4 veta za bodkočiarkou O. s. p., dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu

vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní, v ktorom je odvolací súd viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 243d ods. 1 veta druhá O. s. p.), sa vysporiada s vytknutými vadami v intenciách dovolacieho súdu, opätovne vo veci rozhodne a svoje rozhodnutie náležite odôvodní v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. V novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 veta tretia O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 30. apríla 2013

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Mgr. Monika Poliačiková